

ÎNCHEIERE

14 septembrie 2016

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii Supreme de Justiţie

În componenţa:

Preşedintele completului
Judecători

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

soluţionînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Asociaţia Obştească Clubul Auto „Viraj”, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Asociaţiei Obştească Clubul Auto „Viraj” împotriva Consiliului mun. Chişinău şi Primăriei mun. Chişinău privind contestarea actului administrativ, împotriva deciziei Curţii de Apel Chişinău din 07 aprilie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 12.07.2013, Asociaţia Obştească Clubul Auto „Viraj” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chişinău şi Primăriei mun. Chişinău cu privire la recunoaşterea ilegală a refuzului Direcţiei generale Arhitectură, Urbanism şi Relaţii Funciare nr. 01/103-1465 din data de 11 iunie 2013 şi obligarea eliberării titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren.

În motivarea acţiunii, reclamantul a indicat că Clubul Auto „Viraj” este o organizaţie neguvernamentală, apolitică, necomercială. Fiind creată încă la 03 noiembrie 1997, ea desfăşoară activităţi de utilitate publică şi de binefacere în temeiul Legii cu privire la asociaţiile obşteşti nr. 837 din 17.05.1996. Conform statutului său, asociaţia are atribuţii, inclusiv în domeniul propagării şi popularizării autosportului în mijlocul populaţiei RM şi peste hotarele ei, protecţiei sociale a drepturilor şi intereselor sportivilor, antrenorilor şi altor specialişti, veteranilor sportului dar şi de războaie, copiilor orfani şi altor pături social-vulnerabile a populaţiei, perfecţionării şi dezvoltării bazei materiale a sportului auto în Republica Moldova şi participării la competiţiile internaţionale, pregătirii sportivilor. De asemenea, asociaţia desfăşoară activităţi filantropice şi de sponsorizare.

Susţine că i s-a repartizat în gestiune permanentă un teren cu suprafaţa de 2,5 ari pentru necesităţile acestora, în temeiul hotărîrii Guvernului RM nr. 392 din 20.12.1985 şi a demersului Serviciului Silvic de Stat din 21 mai 2001 cu nr. 01-07/308. Terenul respectiv i s-a transmis prin Actul de primire-predare din 22 mai 2001, fiind concomitent făcute însemnările respective şi radiat din fondul Serviciului Silvic de Stat.

Indică că pe acest teren se afla traseul amenajat de aceştia, destinat întrecerilor sportive, fiind amplasat în parcela 55 (fosta parcela 19) a ocolului silvic Vadul lui Vodă din cadrul Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chişinău. Deoarece era folosit ca autostrada sportivă, fără el desfăşurarea activităţii Asociaţiei Obşteşti

„Viraj” este imposibilă.

Pentru a realiza obiectivele sale, asociația apelează la ajutorul sponsorilor pentru investiții de caritate de la donatorii din țară cât și de peste hotare, urmărind obiectivul principal de construcție a unui autodrom pentru desfășurarea antrenamentelor și competițiilor sportive în scopul atragerii adolescenților și tineretului în activități sportive.

Conform Deciziei Primăriei mun. Chișinău cu nr. 9/6-7 din 26 aprilie 1999, Asociației Obștești Clubul Auto „Viraj”, în temeiul art. 45 din Codul funciar al RM, în scopul restabilirii, păstrării și menținerii autodromului din str. Industrială, Primăria mun. Chișinău a decis să-i repartizeze un lot cu suprafața 1,72 ha, iar la 13 mai 1999 a fost eliberată tema de arhitectură și sistematizare nr. 14164 pentru proiectarea și construcția unui autodrom pe terenul dat, fiind primite avizele și aprobările necesare de la organele competente.

La 04 iunie 2013, Asociația Obștească Clubul Auto „Viraj” a înaintat Consiliului mun. Chișinău o cerere, înregistrată în cancelaria Primăriei mun. Chișinău cu nr. 06-111/3983, solicitând eliberarea titlului de autentificare a dreptului de folosință din str. Industrială, cu suprafața de 1,72 ha, repartizat asociației conform Deciziei Primăriei Chișinău nr. 9/6-7 din 26 aprilie 1999 privind atribuirea în folosință a terenului din str. Industrială, mun. Chișinău în scopul construirii unui autodrom și a centrului de cultură și agrement pentru copii.

La această cerere a primit refuz, inserat în răspunsul Direcției generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului municipal Chișinău, semnat de Radu Blaj, înregistrat cu nr. 01/103-1465 din 11 iunie 2013, prin care a fost înștiințat precum că, cererea acestuia nu are suport juridic, făcându-se trimitere la prevederile art. 67 a Legii privind Programul de privatizare pentru anii 1997-1998 nr. 1217 din 25.06.1997, art. 53 a Legii privind administrarea și deținerea proprietății publice nr. 121 din 04 mai 2007 și art. 15 din Codul funciar.

Contestă acest refuz, deoarece există unele excepții, ce trebuiau să fie luate în considerație la adoptarea hotărârii și a subliniat că, legislația reglementează și cazurile amplasării construcțiilor în spațiile verzi. Astfel, conform art. 20 al Legii cu privire la spațiile verzi ale localităților rurale și urbane nr. 591 din 23.09.1999, agenții economici (persoanele juridice) care doresc să obțină terenuri pentru construcția și amplasarea în spațiile verzi proprietate publică a obiectivelor pentru activități economice și sociale compatibile cu destinația spațiilor verzi (terenuri pentru sport, jocuri de odihnă, obiective cu caracter cultural și artistic, întreprinderi de alimentație publice, chioșcuri, pavilioane) solicită acordul autorităților administrației publice locale și al autorității centrale pentru mediu. Locul de amplasare a obiectivelor, suprafața terenurilor și condițiile de desfășurare a activității ulterioare se determină în baza documentației de urbanism și amenajare a teritoriului aprobate în modul stabilit.

A menționat că, terenul nominalizat este inclus în spațiile verzi a mun. Chișinău prin Decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 19/1 din 28.09.2000, care în pct. 5 stipulează că amplasarea și edificarea obiectivelor cu destinația de spații verzi se va efectua în conformitate cu prevederile art. 20 alin. (1) al Legii cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale și în coordonare cu Asociația de gospodărire a spațiilor verzi.

Cu referire la prevederile legislației, a reiterat că Asociația Obștească Clubul Auto „Viraj” preconizează construcția pe terenul solicitat a unui obiectiv pentru activități sportive, sociale cu caracter cultural, artistic și de odihnă pentru copii, ceea ce este compatibil cu destinația spațiilor verzi și corespunde prevederilor legislației în vigoare.

Consideră că Consiliul mun. Chișinău, prin nesoluționarea cerințelor înaintate de aceștia, nu a apreciat pe deplin toate circumstanțele de fapt și de drept, prin ce le-au fost încălcate drepturile acestora recunoscute de lege.

În acest context, a menționat că, atribuirea terenurilor în folosință persoanelor juridice cu scop nelucrative care desfășoară activitate de binefacere este expres prevăzută prin art. 2 alin. (8) al Legii privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor nr. 9 din 05.04.2007 și pct. 4 al Hotărârii Guvernului nr. 1451 din 24.12.2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de atribuire, modificare a destinației și schimbul terenurilor, iar construcția și amplasarea în spațiile verzi proprietate publică a obiectivelor pentru activități economice și sociale compatibile cu destinația spațiilor verzi este expres prevăzută prin art. 20 al Legii cu privire la spațiile verzi ale localităților rurale și urbane nr. 591 din 23.09.1999.

A indicat că, potrivit art. 6 alin. (3) al Legii privind actele legislative nr. 780 din 27.12.2001, actul legislativ special cuprinde norme juridice aplicabile în exclusivitate unor categorii de raporturi sociale sau subiecte strict determinate prin derogare de la regula generală. În caz de divergență între o normă a actului legislativ general și o normă a actului legislativ special cu aceeași forță juridică, se aplică norma actului legislativ special. Astfel, art. 77 alin. (5) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, are un caracter general și prevede excepții, iar art. 2 alin. (8) al Legii privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor nr. 91 din 05.04.2007, pct.4 al Hotărârii Guvernului nr. 451 din 24.12.2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de atribuire, modificare a destinației și schimbul terenurilor și art. 20 al Legii cu privire la spațiile verzi ale localităților rurale și urbane nr. 591 din 23.09.1999, au un caracter special care expres prevăd atribuirea terenurilor în folosință și persoanelor juridice cu scop nelucrative care desfășoară activitate de binefacere și posibilitatea construcției și amplasării în spațiile verzi proprietate publică a obiectivelor pentru activități economice și sociale compatibile cu destinația spațiilor verzi, Consiliul mun. Chișinău ilegal nu a admis cererea acesteia prealabilă. Mai mult ca atât, conform Registrului bunurilor imobile, terenul solicitat are statut de teren pentru construcții și respectiv poate fi atribuit pentru construire.

Pornind de la scopul propus de Asociația Obștească Clubul Auto „Viraj” de construire a unui centru de cultură și agrement pentru copii din surse filantropice, a menționat că, conform art. 24 alin. (1) al Legii culturii nr. 413 din 27.05.1999, statul (din care face parte și administrația publică locală) asigură baza tehnico-materială necesară pentru realizarea programelor de dezvoltare a culturii, de construcție și reconstrucție a obiectivelor culturale, iar conform art. 19 alin. (3) al Legii cu privire la filantropie și sponsorizare nr. 1420 din 31.10.2002, recunoscând importanța socială a acțiunilor de caritate, autoritățile administrației publice locale pot susține participanții la activități filantropice, în condițiile legii, prin asigurarea tehnico-materială și subvenționarea organizațiilor filantropice (inclusiv scutirea lor totală sau parțială de plata serviciilor prestate de organizațiile de stat și de plata pentru utilizarea bunurilor proprietate de stat și a bunurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, conform hotărârii autorității administrației publice centrale sau locale).

Solicită a recunoaște ilegală nesoluționarea și neadmiterea cererii înregistrate cu nr. 06-111/3983 din 11.06.2013 de către Consiliul mun. Chișinău, a obliga Consiliul mun. Chișinău să atribuie în folosință Asociației Obștești Clubul Auto „Viraj” terenul cu suprafața de 1,72 ha din str. Industrială, mun. Chișinău.

Ulterior, reclamantul a depus o cerere de concretizare, prin care a precizat că dispozițiile la care face referire pîrîtul nu au nici o tangentă cu obiectul litigiului, deoarece art. 67 din Legea nr. 1217 din 25.06.1997, este inclus în cadrul Capitolul V (art. 61-67), denumit „Privatizarea terenurilor aferente obiectelor”, iar art. 53 din Legea nr. 121 din 04.05.2007 de asemenea se referă la terenurile aferente, avînd și denumirea de „Privatizarea terenurilor aferente”. Astfel, a solicitat: admiterea integrală a acțiunii înaintate, a recunoaște ilegal refuzul Direcției generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare din cadrul Consiliului mun. Chișinău nr. 01/103-1465 din 11.06.2013 și a obliga Consiliului mun. Chișinău, prin intermediul Direcției generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare și Primăria mun. Chișinău să elibereze Asociației Obștești Clubul Auto „Viraj” titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru terenul atribuit în folosință cu suprafața de 1,72 ha din str. Industrială, mun. Chișinău.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 06 martie 2015, acțiunea a fost admisă, fiind recunoscut ilegal refuzul Direcției generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare din cadrul Consiliului mun. Chișinău nr. 01/103-1465 din 11.06.2013 privind eliberarea Asociației Obștești Clubul Auto „Viraj” a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, pentru terenul atribuit în folosință cu suprafața de 1,72 ha din str. Industrială, mun. Chișinău. A fost obligat Consiliul mun. Chișinău prin intermediul Direcției generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare și Primăria mun. Chișinău să elibereze Asociației Obștești Clubul Auto „Viraj” titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, pentru terenul atribuit în folosință cu suprafața de 1,72 ha din str. Industrială, mun. Chișinău.

La 17.03.2015, Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău au declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 06 martie 2015, solicitînd casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

În motivarea apelului Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău au invocat dezacordul cu hotărîrea primei instanțe, considerînd-o neîntemeiată și emisă cu încălcarea normelor de drept material și procedural, iar circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016, a fost admis apelul declarat de Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, casată hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 06 martie 2015 și emisă o hotărîre nouă de respingere integrală a acțiunii Asociației Obștești Clubul Auto „Viraj” ca neîntemeiată.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 17.06.2016, Asociația Obștească Clubul Auto „Viraj” a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016 și menținerea hotărîrii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 06 martie 2015.

În argumentarea recursului, recurenta a invocat că pe terenul litigios nu sunt amplasate careva bunuri imobile, iar terenul litigios nu poate fi recunoscut aferent unor construcții. Susține că pentru a finaliza procedura de atribuire în folosință a terenului, intimata este obligată să legifereze posesia și folosința terenului printr-un act juridic. Mai indică că în lipsa titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, recurenta nu are posibilitatea de a iniția formarea terenului litigios ca bun imobil separat.

La 02.08.2016, reprezentantul Consiliului mun. Chişinău şi Primăria mun. Chişinău, Mihai Plaşciuc, a depus referinţă pe marginea recursului declarat, prin care a solicitat respingerea acestuia.

Examinînd temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificînd motivele de casare invocate în cererea de recurs, completul atestă că recurenta indică argumente ce ţin de dezacordul cu felul în care instanţa de apel a apreciat înscrisurile probatoare şi a constatat circumstanţele cauzei. În viziunea recurente, instanţa de apel examinat cauza superficial, nu au luat în consideraţie că pe terenul litigios nu sunt amplasate careva bunuri imobile, iar terenul litigios nu poate fi recunoscut aferent unor construcţii, iar pentru a finaliza procedura de atribuire în folosinţă a terenului, intimata este obligată să legifereze posesia şi folosinţa terenului printr-un act juridic şi în lipsa titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren, recurenta nu are posibilitatea de a iniţia formarea terenului litigios ca bun imobil separat.

Nu pot fi reţinute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece ţin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speţă, Colegiul menţionează că, recursul în cauză conţine obiecţiile de fapt şi de drept, care deja au fost obiect de studiere şi verificare minuţioasă de către instanţa de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecinţă, nu există aparenţa unei încălcări a dreptului recurente la soluţionarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenţiei.

Drept urmare, se reţine că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, aşa cum formal invocă recurenta şi, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secţiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificîndu-se numai legalitatea deciziei, dar nu şi temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurentă nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) şi (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părţile şi alţi participanţi la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) şi (3) aceluiaşi articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabileşte că săvârşirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul şi în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluţionarea greşită a pricinii sau în cazul în care instanţa de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanţa judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe când în recursul declarat de Asociația Obștească Clubul Auto „Viraj”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Asociația Obștească Clubul Auto „Viraj” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Asociația Obștească Clubul Auto „Viraj”.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea